

Seurattu SDK 541/2022 saakka.

## 30.12.2014/1429

### Energiatehokkuuslaki

*Katso tekijänoikeudellinen huomautus [käyttöehdoissa](#).*

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

#### 1 luku

#### **Yleiset säännökset**

##### 1 §

##### **Lain tarkoitus**

Tässä laissa säädetään energiatehokkuuden edistämisestä, energiatehokkuuden parantamiseksi tehtävistä energiakatselmuksista, sähkön ja lämmön tehokkaan yhteistuotannon ja ylijäämälämmön hyödyntämisen edistämiseksi tehtävistä kustannus-hyötyanalyyseistä sekä energiamarkkinoilla toimivien yritysten velvollisuudesta pyrkiä edistämään energian tehokasta ja säästäväistä käyttöä asiakkaittensa toiminnassa.

##### 2 §

##### **Soveltamisala**

Tätä lakia sovelletaan:

- 1) yrityksiin, jotka myyvät tai jakelevat sähköä, kaukolämpöä, kaukojäähdytystä tai polttoainetta;
- 2) suuriin yrityksiin, niissä tehtäviin yrityksen energiakatselmuksiin sekä yrityksen energiakatselmuksen vastuuhenkilöihin;
- 3) kaukolämpö- ja kaukojäähdytysverkkoihin, sähkön lauhdetuotantolaitoksiin ja sellaisiin teollisuuslaitoksiin, joissa voi syntyä käyttökelpoista ylijäämälämpöä; ([21.12.2016/1338](#)).
- 4) valtion 3 §:n 17 kohdassa tarkoitettuihin keskushallintoviranomaisiin näiden hankkiessa 5 a luvussa tarkoitetun mukaisesti tuotteita, palveluja ja rakennuksia. ([21.12.2016/1338](#)).

##### 3 § (13.11.2020/787)

##### **Määritelmät**

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *energialla* polttoaineita, lämpöä, uusiutuvaa energiaa, sähköä ja muuta energian muotoa;
- 2) *energiatehokkuudella* suoritteen, palvelun, tavarán tai energian tuotoksen ja energiapanoksen välistä suhdetta;

- 3) *energiänsäästöillä* säästetyn energian määrää, joka määritetään joko mittaamalla tai arvioimalla kulutus ennen energiatehokkuutta parantavan toimenpiteen toteuttamista ja sen jälkeen siten, että energiankulutukseen vaikuttavat ulkoiset olosuhteet vakioidaan;
- 4) *energian loppukulutuksella* kaikkea teollisuudelle, liikenteelle, kotitalouksille, palveluihin ja maataloudelle toimitettua energiaa, ei kuitenkaan energian muuntamiseen tai tuotantoon käytettyä energiaa;
- 5) *energiatehokkuuden parantamisella* teknisistä, ihmisten käyttäytymiseen liittyvistä tai taloudellisista muutoksista johtuvaa energiatehokkuuden lisääntymistä;
- 6) *suurella yrityksellä* taloudellista toimintaa harjoittavaa luonnollista henkilöä ja oikeushenkilöä, jonka palveluksessa on vähintään 250 työntekijää taikka jonka vuosiliikevaihto on yli 50 miljoonaa euroa ja taseen loppusumma on yli 43 miljoonaa euroa;
- 7) *eurooppalaisella standardilla* Euroopan standardointikomitean, Euroopan sähkötekniikan standardointikomitean tai Euroopan telealan standardointilaitoksen hyväksymää, julkisesti käyttöön saatettua standardia;
- 8) *kansainvälisellä standardilla* kansainvälisen standardisoimisjärjestön hyväksymää, julkisesti käyttöön saatettua standardia;
- 9) *energian vähittäismyyjällä* luonnollista henkilöä ja oikeushenkilöä, joka myy ammattimaisesti energiaa loppuasiakkaille;
- 10) *loppuasiakkaalla* luonnollista henkilöä ja oikeushenkilöä, joka ostaa energiaa omaa loppukäyttöään varten;
- 11) *loppukäyttäjällä* luonnollista henkilöä ja oikeushenkilöä, joka käyttää energiaa tai lämmintä käyttövedettä riippumatta siitä, onko tällä sopimussuhdetta kyseisen energian tai lämpimän käyttöveden toimittajan kanssa;
- 12) *polttoaineen tukkumyyjällä* luonnollista henkilöä ja oikeushenkilöä, joka myy polttoainetta energian vähittäismyyjille;
- 13) *polttoaineella* verkkomaakaasua ja liikennepolttoaineena käytettävää maakaasua, nestekaasua, kivi- ja ruskohiiltä, raskasta ja kevyttä polttoöljyä, turvetta, biopolttoainetta sekä muuta liikennepolttoainetta kuin ilmailussa ja meriliikenteessä käytettävää polttoainetta;
- 14) *verkkomaakaasulla* maakaasuputkistoa pitkin loppukulutuspaikkaan toimitettavaa maakaasua;
- 15) *energiapalvelulla* energian ja energiatehokkaan teknologian tai toiminnan yhdistelmästä muodostuvaa fysikaalista etua, hyötyä ja hyödykettä, johon voi kuulua palvelun toimittamisen edellyttämiä käyttö-, huolto- ja valvontatoimia, joka toimitetaan sopimuksen perusteella ja josta tavanomaisissa olosuhteissa on todettu seuraavan todennettavissa ja mitattavissa tai arvioitavissa oleva energiatehokkuuden parantuminen tai primäärienergian säästö;
- 16) *energiapalvelujen tarjoajalla* luonnollista henkilöä ja oikeushenkilöä, joka toimittaa energiapalveluja tai suorittaa muita energiatehokkuutta parantavia toimenpiteitä

loppukäyttäjän laitoksessa tai tiloissa;

17) *yhteistuotantoyksiköllä* yksikköä, joka voi yhteistuotannolla tuottaa sähköä ja lämpöä;

18) *yhteistuotannolla* lämpöenergian ja sähkö- tai mekaanisen energian samanaikaista tuottamista samassa prosessissa;

19) *tehokkaalla yhteistuotannolla* energiatehokkuudesta, direktiivien 2009/125/EY ja 2010/30/EU muuttamisesta sekä direktiivien 2004/8/EY ja 2006/32/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2012/27/EU, jäljempänä *energiatehokkuusdirektiivi*, liitteessä II asetetut perusteet täyttävää yhteistuotantoa;

20) *merkittäväällä uudistamisella* uudistustöitä, joiden kustannukset ylittävät 50 prosenttia uuden vastaavan yksikön investointikustannuksista;

21) *julkisella elimellä* julkisista hankinnoista ja direktiivin 2004/18/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2014/24/EU, jäljempänä *julkisista hankinnoista annettu direktiivi*, tarkoitettuja hankintaviranomaisia;

22) *keskushallintoviranomaisella* kaikkia hallinnon yksiköjä, joiden toimivalta ulottuu koko valtion alueelle;

23) *etäluettavuudella* mittarin toiminnallisuutta, jossa mittarin rekisteröimä tieto luetaan viestintäverkon kautta rakennuksen ulkopuolelta.

## **2 luku**

### **Energiakatselmukset**

#### **4 §**

#### **Yrityksen energiakatselmus**

Yrityksen energiakatselmus on järjestelmällinen menettely, jolla saadaan riittävästi tietoa koko konsernin tai yrityksen energiankulutusprofiilista, tunnistetaan mahdollisuudet kustannustehokkaaseen energiansäästöön, määritetään säästön suuruus ja raportoidaan katselmuksen tuloksista. Yrityksen energiakatselmuksessa otetaan huomioon kaikki yrityksen energiankäyttökohteet, joita ovat rakennukset, teollinen ja kaupallinen toiminta sekä liikenne.

Yrityksen energiakatselmukseen on sisällytettävä erillisiä kohdekohtaisia katselmuksia riittävästä määrästä yrityksen toimintoja, jotta voidaan muodostaa luotettava kuva yrityksen kokonaisenergiatehokkuudesta ja todeta luotettavalla tavalla sen merkittävimmät parantamismahdollisuudet.

#### **5 §**

#### **Kohdekatselmus**

Kohdekatselmus on järjestelmällinen menettely, jolla saadaan yksityiskohtaista tietoa energiankäyttökohteen energiankulutuksen rakenteesta ja jonka avulla voidaan esittää ehdotukset kustannustehokkaasti toteutettavista energiatehokkuustoimista.

Kohdekatselmus tehdään rakennukseen, rakennusryhmään, teollisuuslaitokseen tai sen osaan, kuljetusketjuun taikka muuhun yksittäiseen energiankäyttökohteeseen.

#### **6 §**

#### **Pakollinen yrityksen energiakatselmus**

Yrityksen energiakatselmus on pakollinen suurille yrityksille.

Pakollinen yrityksen energiakatselmus on tehtävä vähintään neljän vuoden välein.

Pakolliseen yrityksen energiakatselmukseen sisällytettävä kohdekatselmus ei saa olla neljää vuotta vanhempi.

## **7 §**

### **Pakollisesta energiakatselmuksesta vapautuminen**

Jos yrityksessä on käytössä eurooppalaisten tai kansainvälisten standardien mukaisesti akkreditoidun elimen sertifioima energianhallintajärjestelmä tai ympäristönhallintajärjestelmä, johon sisältyy tässä laissa ja sen nojalla säädettyjen vähimmäisvaatimusten mukaisesti tehty energiakatselmus, yrityksen ei tarvitse tehdä 6 §:ssä tarkoitettua pakollista energiakatselmusta. (21.12.2016/1338).

Edellä 1 momentissa tarkoitetuksi sertifioituksi energianhallintajärjestelmäksi luetaan ainakin sertifioitu ISO 50 001 -järjestelmä sekä sertifioitu ISO 14 001 -järjestelmä yhdistettynä akkreditoidun elimen sertifioimaan energianhallintajärjestelmään, jonka energiakatselmusvaatimukset ovat yhteneväiset ISO 50 001 -järjestelmän kanssa. (21.12.2016/1338).

Jos yritys osallistuu sellaiseen valtion viranomaisen kanssa allekirjoitettuun vapaaehtoiseen energiatehokkuussopimusjärjestelmään, johon sisältyy tässä laissa ja sen nojalla säädettyjen vähimmäisvaatimusten mukaisesti tehty yrityksen energiakatselmus, yrityksen katsotaan täyttävän 6 §:n vaatimuksen pakollisesta yrityksen energiakatselmuksesta.

## **8 §**

### **Yrityksen energiakatselmuksen vähimmäisvaatimukset**

Yrityksen energiakatselmus tehdään koko konsernille tai yritykselle, ja se sisältää katsauksen yrityksen kaikista toiminnoista, mukaan lukien rakennukset, teollinen toiminta, kaupallinen toiminta ja liikenne, sekä niiden energiankulutuksen rakenteesta.

Yrityksen energiakatselmukseen on sisällytettävä riittävä otos kohdekatselmuksia, jotta voidaan muodostaa luotettava kokonaiskuva yrityksen kokonaisenergiatehokkuudesta ja todeta luotettavalla tavalla merkittävimmät energiatehokkuuden parantamismahdollisuudet. Riittäväksi otokseksi kohdekatselmuksia katsotaan määrä, joka kattaa riittävän määrän yrityksen kokonaisenergiankäytöstä. Yrityksen energiakatselmukseen on aina sisällytettävä vähintään yksi kohdekatselmus, paitsi jos yrityksellä ei ole yhtään energiankäyttökohdetta, jossa kohdekatselmuksen tekeminen on tarkoituksenmukaista ja taloudellisesti perusteltua.

Yrityksen energiakatselmuksessa tulee esittää keskeiset kohdekatselmusten tulokset ja merkittävät yrityksen energiatehokkuutta parantavat toimet. Siihen on mahdollisuuksien mukaan sisällytettävä suunnitelma seuraavaan yrityksen energiakatselmukseen sisällytettävistä kohdekatselmuksista ja niiden ajankohdista.

Yrityksen energiakatselmuksessa on käytettävä luotettavia, ajan tasalla olevia sekä, mikäli mahdollista, mitattuja ja jäljitettävissä olevia operatiivisia tietoja energiankulutuksesta ja kuormitusjakaumista. Tiedot on tallennettava historiallista analyysiä ja tuloksellisuuden seurantaan varten.

Yrityksen energiakatselmukseen ei saa sisältyä lausekkeitä, jotka estävät yritystä siirtämästä katselmuksen tuloksia kolmannelle osapuolelle.

Tarkempia säännöksiä yrityksen energiakatselmuksen vähimmäisvaatimuksista ja kohdekatselmusten määrästä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

## **9 §**

### **Kohdekatselmusten vähimmäisvaatimukset**

Kohdekatselmuksia on tehtävä mahdollisuuksien mukaan yrityksen erilaisiin energiankäyttökohteisiin, keskittyen kuitenkin niihin kohteisiin, joissa energiankulutus on korkein, sekä niihin kohteisiin, joissa energiatehokkuudessa on eniten parannettavaa.

Jos tietylle kohteelle on tehty kohdekatselmus neljän edeltävän vuoden aikana, tulee ensisijaisesti tehdä kohdekatselmuksia yrityksen muihin kohteisiin, ottaen kuitenkin huomioon, mitä 1 momentissa säädetään.

Kohdekatselmusta ei tarvitse tehdä lentokoneille, laivoille, junille ja autoille.

Kohdekatselmuksissa on yksilöitävä ehdotetut energiansäästötoimet sekä mahdollistettava yksityiskohtaisten ja todennettujen laskelmien tekeminen ehdotetuille toimille. Säästöjen laskemisen perusteena on mahdollisuuksien mukaan ensisijaisesti käytettävä elinkaarikustannusten analyysiä, jotta voidaan ottaa huomioon pitkän tähtäimen säästöt.

Kohdekatselmuksiin sovelletaan, mitä 8 §:n 4 momentissa säädetään yrityksen energiakatselmuksessa käytettävistä tiedoista ja 5 momentissa yrityksen energiakatselmukseen sisällytettävistä lausekkeista.

Kohdekatselmusten vähimmäisvaatimuksista voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

## **10 §**

### **Yrityksen energiakatselmusraportti**

Yrityksen energiakatselmuksesta tulee tehdä energiakatselmusraportti. Katselmusraportti tulee säilyttää vähintään viisi vuotta. Yrityksellä tulee olla yrityksen energiakatselmusraportti, joka on korkeintaan neljä vuotta vanha. ([21.12.2016/1338](#)).

Raportista tulee ilmetä ainakin 8 §:ssä säädettyjä vähimmäisvaatimuksia vastaavat tiedot. Työ- ja elinkeinoministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä yrityksen energiakatselmusraportin sisällöstä.

## **11 §**

### **Kohdekatselmusraportti**

Yrityksen energiakatselmukseen sisällytettävästä kohdekatselmuksesta tulee tehdä kohdekatselmusraportti. Raportti tulee säilyttää vähintään viisi vuotta. Yrityksen on toimitettava kaikista energiakatselmukseensa sisällytettävistä kohdekatselmusraporteista keskeiset tiedot Energiaviraston ylläpitämään tai osoittamaan rekisteriin kolmen kuukauden kuluessa kunkin kohdekatselmusraportin valmistumisesta. ([21.12.2016/1338](#)).

Työ- ja elinkeinoministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä kohdekatselmusraportista ja rekisteriin toimitettavista tiedoista.